

UNIVERSITY COLLEGE LONDON

University of London

EXAMINATION FOR INTERNAL STUDENTS

For The Following Qualification:-

B.A.

Hebrew and Jew. Studs. C98: Jewish Literary Aramaic

COURSE CODE : **HEBRC098**

UNIT VALUE : **1.00**

DATE : **15-MAY-03**

TIME : **14.30**

TIME ALLOWED : **3 Hours**

HEBRC98: Jewish Aramaic Literature

Attempt ALL questions.

Section A

Translate the following Aramaic passages into English, and parse the boxed words.

The translation should demonstrate a sound grasp of the detail of the Aramaic; wherever that conflicts with idiomatic English, you are advised to include a more idiomatic translation within square brackets.

In your parsing of boxed words you should provide the root, conjugation, tense, person (if applicable), number and gender (if applicable), as well as the meaning. If there are prefixed or suffixed elements, you have to identify these as well.

[Each question carries 15 marks (translation 10, parsing 5; total 90)]

1. וְאָמַר לִיה קָרִיב קְדָמֵי עַגְלִין תְּלִיָהּ וְעוּזִין תְּלִיָהּ וְדַכְרִין תְּלִיָהּ וְשִׁנְיָא
וְבַר יוֹנָה: וְקָרִיב קְדָמוּהִי יֵת כָּל אַלְיִן וְפְלִיג יֵתְחוּן בְּשׁוּי [וְיָחֵב]
פְּלִגְיָא פְּלִג לְקַבִּיל חֲבֵרִיה וְיֵת עוּפָא לֹא פְּלִיג: וְנָחַת עוּפָא עַל פְּלִגְיָא
[וְאָתִיב] יֵתְחוּן אֲבָרִם: וְהוּת שְׁמֵשָׁא לְמֵיעַל וְשִׁנְיָא נְפִלָת עַל אֲבָרִם
וְהָא יֵמָא סְנִי נְפִלָת עֵלְוָה: וְאָמַר לְאֲבָרִם מִיֵּדַע תִּידַע אֲרִי דִּיִּירִין
יֵתְחוּן בְּנֶךְ בְּאֵרַע לֹא דִילְהוּן וְיֵפְלְחוּן בְּהוּן [וְיַעֲנִין] יֵתְחוּן אֲרַבְעַת מֵאָה
שְׁנִין:
2. לְמָא [תְּבַתְּוִן] מְמַשְׁרוֹת קָרְבָא לְמַתְבַּב בֵּין תְּחוּמֵיָא לְמַשְׁמַע בְּסוּרָא
לְמֵדַע אֵידֵא מְשָׁרֵי נְבָחָא [לְמַהוּ] עֵמָה הֶכְדֵּיין כְּשֵׁר לְכוּן לְמַעֲבָד
דְּבֵית רְאוּבֵן הִלָּא יֵדַעְתְּוִן דְּקְדָמוּהִי [גְּלִין] מְחַשְׁבַת לְבָא: דְּבֵית גַּלְעָד
בְּעֵבְרָא דִּירְדְנָא שְׁרוּ דְּבֵית דִּין [גְּלוּ] עֲבָרוּ יֵת יֵרְדְנָא שְׁוִיָּאוּ נְכֵסִיָּהוּן
בְּסַפְיָיָא דְּבֵית אֲשֵׁר עַל סַפֵּר יֵמְמֵיָא שְׁרוּ קְרוּי עֵמְמֵיָא דְּפִגְלוּ תְּבוּ
בְּנוּנִין וְיֵתִיבוּ בְּהוּן: דְּבֵית זְבוּלוּן לְקַבִּיל עֵמְמֵיָא דְּגִדְיָפוּ מְסָרוּ נְפִשְׁהוּן
לְקַטְרָא אֲנִין דְּבֵית נְפִתְלֵי יֵשְׁבְּחוּנוּן כָּל יֵתְבֵי אֲרַעָא:

3. צלותא דצלי חבקיך נביא כד איתגלי ליה על ארְכא דיתיהב לרשיעא הוא חבקיך נביא **דצר** צורתא נקם בנקמה . עני וכן אמר . חי נקם שמה . ליה אָנא עדי מן צורתא קרא עד דחזון יתי ית דנא דעתיד **למיתו** . מתיקא רוקא דקודשא וכן אַמרת ליה . חבקיך נביא . חבקיך נביא על עיסק אַרְכא דתיב לרשיעא . דאם **יתובין** לאוריתא בלבב שלים נמישתבק להון . **ויהו** כל חוביהון דחבו קדמוהי בית ושקאל קא כשלותא : ין שמעית שמע נבורתך קא דעבדתא בדקרא דטופא דמבראשית ודחלית ואף על מַחַת פורענותא דאיתותא על אינשי סדום כד ארגיו קדמך
4. חד מן אתינס **מפלי** בבני ירושלים . אַמרין מאן מיתו ליה לגבן אַמר להון חד אָנא אָויל ומיתו ליה לגביכון גריע רישיה . אַזל לתמן עבד גרמיה **מטיל** בשוקא יתב ליה חד תרמכין אַמר ליה תקין לי חד סגדלא . יוקא אַחרינא יתב ליה סגדלא אַחרינא יתב ליה חד תרמכין אַמר ליה **זיל** תקין לי תדין סגדלא .
5. ועבד אלקים ית תרין נהוריא רברביה וחון **שוין** באיקרהון עשרין וחד שעין בציר מנהון שית מאה ותרין ושובעין חולקין שעתא ומן בהר כן אישהעית סיהרא עילוי שימשא לישן תליתאוי **ואידערת** ומני ית שמשא דהוה נהורא רבה למישלט ביממא וית סיהרא דהוה נהורא זעירא למשלט בליליא וית כוכביי: וסדר יתחון אלקים על שיטריהון ברקיעא דשמיא **למנהרא** על ארעא: ולמישמשא ביממא ובליליא ולמפרשא בין נהורא דיממא ובין חשוך ליליא וחמא אלקים ארום טב: והוה רמש והוה צפר יום רביעי: ואמר אלקים ירחשון רקקי מוי רחיש נפשא חייתא ועופא **דטייס** ושרכפיה על ארעא ושביל טייסיה על אויר רקיע שמיא: וברא אלקים ית הגנייא רברבייא ית לויתן ובר זוגיה דמתעתדין ליום נחמא וית כל נפשא חייתא דרחשא דארחישו מיא צלילהא לזניהון:
6. ואמר ייי ליה דא היא ספא דמילתא בארעא ודא ארעא דקיימיה לאברהם ליצחק וליעקב למימר לבניכון אתנינא אחמיית יתה בעינד ותמן לא תעיבר: בשבעא יומין לירחא דאדר אתיליד משה רבהון דישראל ובשבעא יומין לירחא דאדר **אתכניש** מגו עלמא ברא קלא

נפלה מן שמיא וכן אמרת **אתון** כל עללי עלמא וחמון בצערי
 דמשה רבהון דישראל דטרח ולא אתהני ואתרבי בארבעת כלילין
 טבן כלילא דאורייתא דידיה דשבא יתה משמיה מרומא ואתגלי
 עלוי איקר שכינתא דיי בחרין אלפין רבוון דמלאכין ובארבעין
 וחרתין אלפין ארתכין דנור כלילא דכהנותא דידיה הוות שבעתי
 יומי אשלמוותא כלילא דמלכותא אחסינו יתה מן שמיא לא חרבא
 שלף ולא סוסא אסר ולא משיריין **ארניש** כלילא דשמא טבא קנא
 בעובדין טבין ובענוותנותיה בכן אתכנש תמן משה עבד דיי בארעא
 דמואב על נשיקת מימרא דיי: **ברין** שמיה דמריה עלמא דאליף
 לן ארחתיה תקניה:

Section B

[each question carries 2 marks (total 10 marks)]

7. Answer the following questions:

- Explain the expression לישן תליחאיי in passage no. 5.
- Give the feminine forms of טב in the absolute, construct, and de-termined state, both in the singular and in the plural.
- What is the Onqelos equivalent to ארום used in the Palestinian Aramaic texts?
 What is the Onqelos equivalent to עלוי used in the Palestinian Aramaic texts?
- Aramaic has three ways to express a genitive relationship, for example: בית מלכא. Provide the other two forms of the genitive on the basis of this example.
- What does the expression קהוא גברא mean?